

- ППф_і – наявна фактична площа будівель і споруд, необхідних для розміщення в них товарно-матеріальних цінностей і-го виду;
- ППв_і – площа будівель та споруд, необхідних для розміщення в них товарно-матеріальних цінностей і-го виду, які підлягають ліквідації внаслідок їх фізичного та морального зносу;
- n – кількість видів товарно-матеріальних цінностей, необхідних для виробництва продукції і-го виду.
- Визначення потреби в об'єктах промислового та цивільного призначення на сільських територіях Одещини ґрунтується на комплексному підході, що передбачає врахування економічних, екологічних, соціально-культурних чинників будівельної діяльності та раціональність просторового розміщення споруд та приміщень.

Список використаних джерел

1. Ажаман І.А. Теоретико-методологічні основи розвитку промислового і цивільного будівництва в сільській місцевості України / І.А. Ажаман. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2016. – 23 с.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАД, МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Євдокімова О. М., *ст. викладач кафедри економіки та підприємництва
Одеська державна академія будівництва та архітектури, Україна*

Глобалізація економіки та ріст інтернаціоналізації буття змінили ролі основних учасників ринку, перерозподілили відповідальності держави, регіонів та громад за економічний розвиток на місцях.

За останні півстоліття у розвинутих країнах світу відбулися суттєві зміни в практиці планування розвитку територіальних громад, і ці зміни стосуються трьох напрямків:

- змінилися рівні відповідальності влади за здійснення планування розвитку територій. Територіальні громади взяли практично всю відповідальність на себе за місцеву ситуацію, за рівень якості праці, навчання, відпочинку та життя у громаді;
- змінилася методологія здійснення процесу управління місцевим розвитком. Уся діяльність громад підпорядкована стратегії, яка створюється і

виконується громадою і яка реалізовується через перманентну плановану проектну діяльність, підпорядковану стратегії;

- відбулася зміна суб'єкта управління. Міста через партнерство та міжмуніципальне співробітництво почали самостійно розширювати простір свого впливу в регіоні, створюючи місцеві фактори конкурентних переваг, формуючи спільні проекти для зростання конкурентоспроможності.

У таких умовах місцеві влади повинні глибоко розуміти особливості динаміки місцевого економічного розвитку, володіти необхідними знаннями, інформацією, навичками та досвідом, щоб забезпечити більшу конкурентоспроможність своїх громад у складному світі нових реалій.

Сьогодні усі громадяни задіяні в процесі серйозних змін та очікувань. Відбулися загалом позитивні зміни податкового та бюджетного законодавства. Бюджети міст стали наповнюватись значно активніше. Для того, щоб розвивалися громади, вже не потрібно панічно розпродавати земельні ділянки. Громади перестають бути звичайними касами з виплати зарплати міським бюджетникам та операціоністами комунальних послуг бюджетних установ, вони стають реально зацікавленими у зростанні економіки на своїй території. Крім додаткових фінансових ресурсів, об'єднані громади, як і міста обласного значення, незабаром отримають ще й додаткові повноваження, додаткові зобов'язання.

Завершення процесів реформування самоврядування та децентралізації означатиме для громад нові можливості врядування та впливу, оскільки практична реалізація принципу повсюдності місцевого самоврядування покладе на лідерів громад інший рівень відповідальності за свій розвиток.

Ефективне управління місцевим розвитком пов'язане з розумінням світових тенденцій та використанням закономірностей глобальної економіки на користь розвитку громади. XXI сторіччя визнано епохою розвитку територій, створення агломерацій та формування нових точок росту.

Під глобалізацією економіки тепер найчастіше розуміють різке прискорення інтернаціоналізації усіх сфер суспільного життя (економічного, соціального, політичного, духовного), вищий ступінь відкритості національних економік, а, отже, інтенсивний взаємний обмін інформацією, людьми, капіталом, товарами, послугами, культурними і духовними цінностями.

Глобалізація суттєво вплинула на спосіб розвитку міст та територій. Вона передбачає розширення розмірів та форм міжнародних економічних зв'язків,

відкриває доступ до великого капіталу та ресурсів, технологій та ринків, приводить до поглиблення взаємозалежності між територіями в різних країнах світу. Транснаціональні корпорації розташовують свої виробництва у місцевостях, де існує найбільш конкурентне середовище, де регіони конкурують у залученні робочих місць та впровадженні діяльності, яка має високу продуктивність, високу додану вартість та забезпечує високі економічні результати.

Глобалізація створює нові можливості для збільшення потужності підприємств та ефективності бізнесу, але не забезпечує рівність результатів для всіх суб'єктів однаково. Внаслідок високої мобільності ресурсів вона формує потужні потоки капіталу, що легко перетікають з однієї території в іншу, впливаючи позитивно на розвиток в місцях локалізації і тим самим поглиблюючи диспропорції в розвитку територій. У цих умовах окремі населені пункти, міста, розташовані на їх територіях підприємства мають доступ до світових ринків.

Тепер від того, якими будуть плани розвитку громад та як вони виконуватимуться, залежатиме обсяг бюджетів громад, і, як наслідок, якість життя громадян. Подальша децентралізація, економічні наслідки добровільного об'єднання територіальних громад та очікувана адміністративно-територіальна реформа однозначно призведуть до зростання економічної могутності міст та їх ролі у розвитку регіонів та країни.

Проблема обмеженості виробничих ресурсів, притаманна економіці минулого століття, зникає внаслідок глобалізації ринків виробничих ресурсів. Країни світу отримують практично необмежений доступ до світових ресурсів праці, капіталу і технологій. Внаслідок цього, існує об'єктивна довгострокова загальносвітова тенденція до вирівнювання показників економічного розвитку всіх країн світу. Але цього не трапиться, тому що території мають різну привабливість і володіють різною здатністю залучати зовнішні ресурси. Привабливість регіону щодо розташування прямих іноземних інвестицій і визначає його конкурентоспроможність, яка залежить від цілого ряду факторів сприятливості ділового та підприємницького клімату:

- правові фактори (регуляторні акти, дозвільні процедури, законодавство, безпека, тощо);
- технологічні фактори (транспорт, дороги, виробництво, комунальна інфраструктура, зв'язок, телекомунікації, дослідження, наука);

- комерційні фактори (мережі збуту, індивідуалізація, реагування, розташування, вартість);

- соціокультурні фактори (ставлення, поведінка, традиції соціальні норми).

Отже, глобалізація послужила рушійною силою потоку прямих іноземних інвестицій, які локалізуються у економічно вигідних місцевостях. Території конкурують у залученні цих інвестицій, особливо таких, що приносять високу продуктивність та забезпечують високий рівень місцевого розвитку. Конкурентні позиції країн зростають завдяки високій конкурентоспроможності територій та міст, які, в свою чергу, конкурують з іншими містами – за додаткові ресурси, нові робочі місця, високу додану вартість та підвищення якості життя місцевих мешканців.

В основі високого рівня розвитку країн є конкурентоспроможність територіальних громад, яка пов'язана з рівнем місцевого економічного розвитку та вдалим планування майбутнього.

Феномен явища місцевий економічний розвиток виник внаслідок процесів глобалізації, які стають головними чинниками в майбутньому розвитку світової економіки. В українському законодавстві поняття місцевий розвиток чи місцевий економічний розвиток практично не зустрічається і юридично відсутні. Частіше всього ми маємо справу з поняттям регіональний розвиток, або розвиток областей, районів, що пояснюється довгою історією високого рівня централізації державної влади і обмеженими можливостями територіальних громад впливати на свій розвиток.

Насправді місцевий економічний розвиток є об'єктивним і складним багатограним процесом, він стосується відносно завершеної суспільно економічної одиниці, в якій проявляються всі сторони життєдіяльності суспільства. Ця багатогранність і комплексність процесу місцевого розвитку вимагає запровадження складних системних підходів, залучення значної кількості спеціалістів з різних галузей та врахування і узгодження позицій, адже їх бачення можуть бути такими, що суперечать один одному, а іноді й навіть цілком протилежними.

Місцевий економічний розвиток неможливий без спільної діяльності громад. Він пов'язаний з діями, програмами та проектами, здійснення яких дозволяє громаді підвищити конкурентоздатність та поліпшити економіку свого середовища.

Конкуруючи з іншими містами в створенні найсприятливішого середовища для бізнесу, що включає інфраструктуру та послуги якомога вищої якості за якомога нижчу вартість для підприємств, міста можуть забезпечити значний розвиток існуючого бізнесу, стимулювати створення нових підприємств і залучати інвестиції.

Список використаних джерел

1. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с. ISBN 978-966-97526-0-4.

ЕКОНОМІЧНІ РІШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Євдокімова О.М., *ст.викладач кафедри економіки та підприємництва*

Залогіна А.С., *студентка групи АХІ-325*

Одеська державна академія будівництва та архітектури, Україна

На протязі розвитку людства існував конфлікт між людиною та природою. В наш час ця проблема придбала універсальний характер і визначила характер економіко-екологічної проблеми: економічний прогрес за рахунок екологічного регресу. В останній час зросла тенденція щодо зменшення забруднення повітря, але концентрація пилу, сірководню залишаються на тому ж самому рівні. Забруднення Чорного моря – основна проблема, яка утримується занадто довго.

Одеська область – приморський і прикордонний регіон України, розташований на крайньому південно-заході країни, з територією 33,4 тис. км² і з населенням 2,6 млн. чоловік. По території області проходять державні кордони України з Румунією і Молдовою. На півдні область своєю окраїною виходить до Чорного моря. Довжина морського і лиманного узбережжя від гирла ріки Дунай до Тилігульського лиману досягає 300 км [2].

Високий рекреаційний потенціал Одещини – це, перш за все, тепле море, лікувальні грязі, мінеральні води та морські пляжі. У пониззі річок Дунаю, Дністра, а також лиманів, на морських узбережжях, в шельфовій зоні розташовані високо цінні й унікальні природні комплекси, водно-болотні угіддя, екосистеми. Вони формують високий біосферний потенціал регіону, який має не тільки національне, міжнародне, але й глобальне значення [3].